

Utrecht, 16 augustus 2011
Pythagoraslaan 101
Tel. 030-2589111

Afdeling : MOB
Nummer : 80961230

Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex art. 47 RvO aan het College van GS, gesteld door mevrouw A. Mineur van de SP betreffende vragen het ongevraagd monitoren van verkeersbewegingen in het project ‘Spitsvrij’ (d.d. 25-07-2011)

Geacht College van Gedeputeerde Staten,

Toelichting

De Provincie Utrecht is opdrachtgever van het spitsmijdenproject “Spitsvrij” dat loopt van 1 juni 2011 tot en met 30 november 2012. Deelnemers aan het project krijgen een financiële tegemoetkoming als zij tijdens spitsstijden de snelwegen in de driehoek Utrecht – Hilversum – Amersfoort mijden.

De SP-fractie is door diverse mensen benaderd over het feit dat zij ongevraagd een brief hebben ontvangen van ‘Spitsvrij’, waaruit blijkt dat hun verkeersbewegingen over een langere periode zijn gemonitord en waarin ze worden uitgenodigd deel te nemen aan het project. Spitsvrij maakt hierbij gebruik van beeldmateriaal afkomstig van camera’s van Rijkswaterstaat op de betrokken routes.

De SP staat positief tegenover initiatieven om mensen te bewegen tot verminderd autogebruik. Grote moeite hebben we echter met het feit dat hun verkeersbewegingen zonder hun expliciete toestemming worden gevolgd. Dit druist naar onze mening ook in tegen de suggestie van vrijwilligheid die spreekt uit diverse publicaties van de Provincie over het project.

Naar aanleiding van het voorgaande, wil de fractie van de SP de volgende vragen stellen:

1. Is het college op de hoogte van de werkwijze van Spitsvrij, waarbij mensen ongevraagd per brief worden uitgenodigd deel te nemen?

Antwoord:

Ja. Voor de volledigheid, de werkwijze is als volgt:

Stap 1: Nulmeting: kentekenregistratie van auto's die passeren op camerolocaties langs de A28, A27, A1, N417 en N237 binnen de driehoek Utrecht-Hilversum-Amersfoort.

Stap 2: Opvragen van adressen bij de Rijksdienst voor Wegverkeer (RDW) behorende bij kentekens die vaak zijn gesignaleerd en in aanmerking komen voor deelname aan Spitsvrij.

Stap 3: Uitnodiging: eenmalige aanschrijving van potentiële deelnemers, waarbij de deelnemers expliciet de mogelijkheid wordt geboden om aan te geven dat ze over dit project niet meer benaderd willen worden.

Stap 4: Mogelijkheid om bezwaar te maken tegen registratie van een bepaald kenteken, waaruit automatisch volgt dat de betreffende kentekenregistraties en de adresgegevens van de eigenaar worden verwijderd.

Stap 5: Vrijwillige aanmelding voor deelname aan Spitsvrij. Op basis van de nulmeting en de woonwerkgegevens die deelnemers opgeven, wordt de maximale beloning vastgesteld.

Stap 6: Deelnemers krijgen een zogenaamde S-box ingebouwd in hun auto waarmee hun ritgegevens worden geregistreerd. Start deelname Spitsvrij, waarbij spitsmijden wordt beloond en informatie wordt verstrekt over alternatieven voor filerijden.

Stap 7: Vernietiging van alle ritregistratiegegevens door Spitsvrij, onder verantwoordelijkheid van de provincie Utrecht aan het einde van het project.

De werkwijze met een nulmeting een aanschrijving van potentiële deelnemers wordt ook gevolgd bij de andere spitsmijdenprojecten die elders in het land worden uitgevoerd in samenwerking met het ministerie van Infrastructuur en Milieu (in totaal circa 10).

2. Zo ja, hoe verhoudt zich dat tot de privacywet en de tekst op de betrokken pagina op de provinciale website, die uitgaat van vrijwillige aanmelding en wat vindt het college van de nu gehanteerde werkwijze? Zie ook het persbericht van 15 december 2010.

Antwoord:

Op de provinciale website en in het persbericht van 15 december gaat het over vrijwillige deelname aan het project. Dat staat voorop. Het project Spitsvrij heeft als primair doel het verbeteren van de doorstroming op de snelwegen A28/A27/A1 binnen de driehoek Utrecht-Hilversum-Amersfoort. De wet staat toe dat voor projecten met een maatschappelijk belang kentekenregistraties gekoppeld worden met adresgegevens. De nulmeting en het opvragen van adresgegevens is uitgevoerd conform de wettelijke regels die hiervoor gelden:

- De kentekenregistratie verloopt volgens de voorschriften van de Wet bescherming persoonsgegevens. De provincie heeft bij het College bescherming persoonsgegevens (CBP) melding gemaakt van de kentekenregistratie.
- De RDW mag volgens de WegenVerkeerswet, art. 43, eerste lid, gegevens uit het kentekenregister verstrekken. De registratie heeft plaatsgevonden onder strikte voorwaarden, conform de geldende privacywetgeving. Meer informatie hierover kunt u lezen op www.rdw.nl of in de folder 'Privacy bescherming en het kentekenregister', van de RDW. Naam- en adresgegevens zijn alleen gebruikt om brieven toe te kunnen sturen met een aanbod om mee te doen aan het project Spitsvrij. In de antwoorden op vraag 3 wordt aangegeven waarom het college heeft gekozen voor een nulmeting op basis van cameraregistraties waarbij ook niet-deelnemers worden geregistreerd.

3. Is het college bereid de nu gehanteerde werkwijze om te zetten naar echt vrijwillige deelname, waarbij de verkeersbewegingen van mensen pas worden geregistreerd na intekening? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

De vrijwillige deelname is en blijft gegarandeerd. Er is geen werkbaar alternatief voor een nulmeting waarbij alleen kentekens van deelnemers worden geregistreerd. Het uitvoeren van een aangekondigde nul-meting na deelname werkt namelijk ongewenst gedrag in de hand: deelnemers kunnen tijdens de nulmeting extra veel gaan rijden in de spits en na de start van het belonen hun autonome gedrag weer oppakken. Dit leidt wel tot kosten, maar niet tot effect. Om deze reden is er bij dit project net als bij alle andere spitsmijdenprojecten voor gekozen om gebruik te maken van de ruimte die de Wet bescherming persoonsgegevens biedt.

4. Mag de V.O.F. Spitsvrij zonder meer gebruik maken van kentekengegevens afkomstig van camera's van Rijkswaterstaat? Zo nee, van wie en wanneer heeft Spitsvrij daarvoor toestemming gekregen?

Antwoord:

Nee dit mag niet. Spitsvrij VOF voert het project Spitsvrij uit in opdracht van de provincie Utrecht. In het contract met de provincie is vastgelegd dat Spitsvrij de kentekenregistraties alleen mag gebruiken voor het project Spitsvrij. Spitsvrij maakt gebruik van eigen camera's. Op één locatie langs de A28 wordt gebruik gemaakt van een camera van Rijkswaterstaat. Er zijn schriftelijke afspraken gemaakt over de randvoorwaarden en condities die gelden voor het mogen gebruiken van de gegevens van Rijkswaterstaat, waarmee voldaan is aan de eisen die de Wet bescherming persoonsgegevens stelt.

5. Het privacystatuut van Spitsvrij vermeldt dat er 'een aantal wettelijke mogelijkheden' bestaat om verzet aan te tekenen tegen het gebruik van de door Spitsvrij geregistreerde gegevens. Er wordt echter niet bij vermeld welke dat zijn en hoe daar gebruik van gemaakt kan worden.

Antwoord:

De wet regelt dat er bezwaar gemaakt moet kunnen worden tegen het ongevraagd benaderen voor wervingsdoeleinden. Dit kan heel laagdrempelig en hiervan wordt ook melding gemaakt in de uitnodigingsbrief. Men kan zich via de website www.werfmijniet.nl afmelden met een persoonlijke code die in de uitnodigingsbrief is opgenomen. Men ontvangt dan geen nieuwe mailings meer die voortkomen uit het door Spitsvrij geregistreerde kenteken. Mensen die de afmeldcode onverhoopt kwijt zijn, kunnen contact opnemen met de helpdesk van Spitsvrij.

6. Wat vindt het college hiervan en is het college met de SP van mening dat de bezwaarmogelijkheden expliciet vermeld moeten worden en makkelijk vindbaar moeten zijn, zowel op de website en in het privacystatuut van Spitsvrij als op de provinciale webpagina?
7. Gaat het college ervoor zorgen dat deze informatie beschikbaar komt? Zo ja, op welke termijn?

Antwoord:

De bezwaarmogelijkheid is duidelijk genoeg vermeld in de uitnodigingsbrief. Op de website van Spitsvrij zijn inmiddels vragen en antwoorden opgenomen over waarborging van de privacy in het project Spitsvrij.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,

Secretaris,